

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15014957	CPI de San Sadurniño	San Sadurniño	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obligatoria	Música	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	21
4.2. Materiais e recursos didácticos	22
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	23
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	24
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	28
9. Outros apartados	28

1. Introdución

Presentamos a programación didáctica da materia de Música correspondente ao curso de 3º ESO que, conforme á nova normativa e ás instrucións da Consellería de Educación, será realizada a través da aplicación informática PROENS.

A través deste documento estableceremos os obxectivos e a contribución da área de música á adquisición das Competencias Clave, os contidos que se abordarán ao longo do curso, a súa secuenciación e temporalización, así como o procedemento de avaliación, tanto do proceso de ensino aprendizaxe como da práctica docente e da propia Programación Didáctica. Concretaranse os materiais e recursos así como a metodoloxía proposta, a abordaxe dos Elementos Transversais dende a materia de Música e a proposta de Actividades Complementarias e Extraescolares.

Todo isto dende a obrigada perspectiva de atención á diversidade, poñendo especial fincapé no deseño e desenvolvemento de actividades adaptadas para o alumnado con Necesidades Específicas de Apoyo Educativo e con Necesidades Educativas Especiais, en caso preciso.

A Programación Didáctica terá en conta tamén a normativa e os plans do centro educativo.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacóns co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas más adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

Descripción:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Dende as orixes ata o final da Idade Antiga	<p>Nesta primeira unidade didáctica realizamos unha introdución á Historia da Música e as súas ferramentas de estudo. Ademais achegámonos á música na Prehistoria e na Idade Antiga. Realizaremos unha iniciación á análise de audíxons, mellorando a capacidade para identificar os trazos característicos de cada estilo ou época, así como adquirindo esquemas e destrezas para a expresión de forma oral ou escrita dos elementos observados.</p> <p>Realizamos un repaso do sistema de clasificación de instrumentos musicais. No tocante ao bloque 2, realizaremos unha introdución ás técnicas básicas de interpretación instrumental, así como as normas de interpretación colectiva, incluíndo fragmentos improvisados.</p> <p>En canto a grafías, faremos un repaso dos contidos traballados en 2º ESO e que son clave para os de 3º ESO.</p>	14	12	X		
2	A música no Medievo	<p>A monodia e a polifonía medieval, con especial mención aos exemplos más destacados de música deste período na Península Ibérica. Achegarémonos a figuras femininas destas épocas.</p> <p>Continuaremos avanzando na capacidade de análise de audíxons, reconhecendo ademais formas e texturas da época. Os estilos e xéneros musicais.</p> <p>No apartado de linguaxe musical traballaremos signos de prolongación e signos de repetición.</p> <p>No apartado de interpretación, creación e improvisación, avanzaremos nas técnicas instrumentais individuais e colectivas, nas normas e actitudes durante a interpretación colectiva e a improvisación melódica a partir de tetracordos e hexacordos dados. Practicaremos a carola como exemplo de danza medieval.</p> <p>Reflexionaremos sobre os estereotipos de xénero e buscaremos información sobre mulleres músicas que tivesen promovido a idea de igualdade, de loita contra a violencia e de empoderamento da muller.</p>	14	11	X		

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	O Renacemento musical	<p>Achegarémonos á música no Renacemento, destacando a relevancia dos autores españois nesta época e reflexionando sobre as causas do esmorecemento cultural de Galicia nesta época. Faremos fincapé na presenza de mulleres músicas destacadas. Na análise de audicións traballaremos o recoñecemento das formas e texturas características, os planos sonoros superpostos e a súa función, os instrumentos da época.</p> <p>Realizaremos unha introdución á técnica vocal a unha soa voz, así como á improvisación vocal a partir de onomatopeias, sílabas, frases curtas, etc. No apartado de escrita e lectura de partituras traballaremos os compases compostos.</p>	17	12		X	
4	A música barroca	<p>Realizamos unha aproximación ao barroco musical, as xúas características, formas, organoloxía e xéneros musicais.</p> <p>Reflexionamos sobre a situación da música na Península Ibérica e facemos fincapé no papel de diversas mulleres destacadas deste período.</p> <p>Seguimos un esquema predeterminado para a análise e contextualización de audicións musicais.</p> <p>No apartado de interpretación, creación e improvisación, centrámonos na técnica vocal, propoñendo exemplos de polifonía sinxela. Achegámonos á creación musical empregando o editor de partituras Musescore, creando unha canción con forma de refrán. Como exemplo de danza barroca, aprendemos os pasos básicos do minué.</p> <p>No eido da escrita e lectura de partituras, traballamos os intervalos.</p>	17	12		X	
5	Clasicismo vs. Romanticismo	<p>Nesta unidade didáctica aprendemos as características destes dous estilos musicais, diferenciándoas por medio da audición.</p> <p>Describimos a situación da música na Península Ibérica e en especial en Galiza, realizando unha comparación coa situación cultural xeral.</p> <p>Coñecemos as aportacións de compositores e compositoras destacadas da época.</p> <p>Investigamos os distintos formatos de gravación e reproducción audiovisual. A propiedade intelectual.</p> <p>No apartado de escrita e lectura musicais, traballamos a tonalidade e as escalas diatónicas e aplicamos este coñecemento á</p>	19	11			X

UD	Título	Descripción	% Peso materia	Nº sesiones	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Clasicismo vs. Romanticismo	creación e improvisación de melodías. Por outra banda, achegámonos á música tradicional galega, aprendendo os principais ritmos.	19	11			X
6	Fin da era da tonalidade e novas propostas do S. XX e XXI	Contextualizamos o final do S. XIX e o S. XX para situar a revolución na organización sonora que supón este período. Aprendemos a recoñecer por medio da audición e describir as principais correntes musicais do período. Describimos a situación da música na Península Ibérica e destacamos a emerxencia da muller paulatina pero imparable nos distintos eidos da música. No apartado de práctica, creación e improvisación, creamos e improvisamos melodías por medio de esquemas harmónicos sinxelos e seguindo distintas pautas formais predefinidas. Achegámonos á música popular urbana en Galiza. Aprendemos a crear unha base harmónica por medio de secuenciadores dixitais. No apartado de escrita e lectura musicais, aprendemos a construír e identificar acordes nos distintos estados, facendo fincapé nos acordes tonais.	19	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Dende as orixes ata o final da Idade Antiga	12

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escucha ou no seu visionamento.	Identifica elementos musicais básicos por medio da audición e descríbeos: Planos sonoros. Familias de instrumentos e tipos de voces Características melódicas e rítmicas.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: Importancia da teoría musical grega nos nosos días. Os instrumentos musicais e a súa evolución dende as orixes da música. Danza colectiva ritual.	PE	40

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: Prehistoria Civilizacións Fluviais Grecia Antiga Roma Antiga		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Duracións das figuras e silencios. Acentuación dos compases simples e compostos. Colocación das notas no pentagrama en clave do SOL. As claves. Esquemas de acentuación dos compases simples.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: Prehistoria Civilizacións Fluviais Grecia Antiga Roma Antiga		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Describe ao menos unha idea, sentimento ou emoción que lle suxira a audición dunha obra musical, xustificando de forma adecuada a súa resposta.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece distintos exemplos de música galega e de diversos puntos da Península Ibérica, identificando elementos característicos de cada cultura (instrumentos, ritmos, danzas, ...)		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Realiza unha improvisación instrumental libre de dous compases de duración, seguindo un patrón de pregunta-resposta e axustándose ao compás dado.	TI	60
CA2.2 - Expressar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas más adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Realiza unha improvisación a partir dun contexto programático, creando imaxes musicais e empregando recursos e efectos de son que subliñen o contido na narración.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Adquire hábitos adecuados en canto á posición corporal e técnicas básicas de interpretación instrumental: - Frauta: posición corporal correcta, colocación de brazos, mans e dedos. Correcta colocación dos labios. Control do soplo. -Instrumentos de placas: posición corporal, técnica baquetas.		

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista empregando o instrumento melódico da súa elección un pequeno fragmento musical en compás simple e cunha amplitude melódica dunha 5ª X.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, reconhecendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respeito e valoración. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudio e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnoloxicas. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.

UD	Título da UD	Duración
2	A música no Medievo	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escuta ou no seu visionamento.	Recoñece a través da audición o período da música medieval ao que pertenecen exemplos musicais e describe o 50% das características estilísticas.	PE	40
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: A canción de refrán. A polifonía. A danza de coro.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándolas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: Música na vila. Música no castelo. Música e doutrina cristiana.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Intervalos.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Identifica e describe elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. Os modos gregorianos. A canción de refrán.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, reconhecendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: A música nas vilas A música no castelo Música e doutrina cristiana		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimientos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Describe ao menos unha idea, sentimento ou emoción que lle suxira a audición dunha obra musical, xustificando de forma adecuada a súa resposta.	TI	60
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Música medieval en Galicia e na Península Ibérica. Os documentos más destacados.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Realiza improvisacións melódicas instrumentais breves a partir dun tetracordo establecido previamente e sobre unha base harmónica.		
CA2.2 - Expressar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas más adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Durante a improvisación instrumental, adecúa a intensidade e o fraseo á idea musical que deseja transmitir.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Durante a interpretación, identifica e emprega elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. As danzas de coro. A canción de refrán.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Adquire hábitos adecuados en canto á posición corporal e técnicas básicas de interpretación instrumental: - Frauta: posición corporal correcta, colocación de brazos, mans e dedos. Correcta colocación dos labios. Control do soplo. -Instrumentos de placas: posición corporal, técnica baquetas.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista empregando o instrumento melódico da súa elección un pequeno fragmento musical en compás simple e cunha amplitude melódica dunha 8 ^a X.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Colabora, asumindo responsabilidades e cumplindo con elas, na organización e celebración do Concerto de Nadal.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubrindo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Mantén unha actitude positiva, colaboradora e de respecto durante a organización e realización do Concerto de Nadal.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, recoñecendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Myths, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grañas, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudio e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnoloxicas. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
3	O Renacemento musical	12

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escuta ou no seu visionamento.	Recoñece a través da audición a textura e a forma de distintos exemplos musicais e describe o 50% das características estilísticas do período.	PE	41
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: A música instrumental e de danza. O estilo imitativo e a homofonía.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándolas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: A burguesía e os novos usos da música.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Escalas musicais. A tonalidade.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Identifica e describe elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. A música instrumental. O estilo imitativo e a homofonía.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, reconéxendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: Burguesía e música.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropriado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Describe ao menos unha idea, sentimento ou emoción que lle suxira a audición dunha obra musical, xustificando de forma adecuada a súa resposta.	TI	59
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Música renacentista en Galicia e na Península Ibérica. Comprende a situación cultural de Galicia dende o reinado dos Reis Católicos. Describe a estrutura e actividade das capelas musicais.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Realiza unha improvisación vocal a partir do nome dun compañeiro ou compañeira.		
CA2.2 - Expressar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas más adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Durante a improvisación modifica o timbre en función da idea musical que deseja transmitir.		

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Na análise de audicións, identifica e emprega elementos que inflúen en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. As rodas de acordes. Estilo homofónico e estilo imitativo.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Adquire hábitos adecuados en canto á posición corporal e técnicas básicas de interpretación vocal monódica: - Posición corporal. - Respiración, vocalizacións, colocación da voz.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista, empregando a voz, melodías breves con saltos de 2ª e 3ª.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, reconociendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.

Contidos

- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	A música barroca	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escuta ou no seu visionamento.	Recoñece a través da audición o xénero, a textura e a forma de distintos exemplos musicais e describe o 50% das características estilísticas do período.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: A ópera.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándolas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: Música e negocio: o nacemento do público.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Construcción e identificación de cordes.	PE	48
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comprende a situación cultural de Galicia durante este período. Describe en que consiste o estilo italianizante e a que se debe.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Identifica e describe elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. A ópera. Os contrastes (estilo concertato, dinámicas, tempos de danza)		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: Música e negocio: o nacemento do público.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Explica que é o estilo italianizante e as súas causas.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Na análise de audicións, identifica e emprega elementos que inflúen en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. Contrastes (timbre, intensidade, tempo) Os tempos de danza.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Adquire hábitos adecuados en canto á posición corporal e técnicas básicas de interpretación vocal polifónica: <ul style="list-style-type: none"> - Posición corporal. - Respiración, vocalizacións, colocación da voz. - Bordón. - Canon. - Polifonía a dúas voces. 		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista, empregando a voz, melodías breves con saltos de 2ª, 3ª, 5ª e 8ª.	TI	52
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, recoñecendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza.

Contidos

- Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas.
- Myths, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza.
- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respeito e valoración.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grañas, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da lingua musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudio e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnoloxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	Clasicismo vs. Romanticismo	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respeito na súa escucha ou no seu visionamento.	Diferencia o estilo, o xénero e a forma de distintos exemplos musicais e describe o 50% das características estilísticas do período.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: A música sinfónica.	PE	41

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: A nova música baixo os ideais da Revolución Francesa.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Funcións dos acordes.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Identifica e describe elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. Formas tonais. A melodía clásica.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: Unha nova forma de ver a arte, os ideais da Revolución Francesa.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Describe ao menos unha idea, sentimento ou emoción que lle suxira a audición dunha obra musical, xustificando de forma adecuada a súa resposta. Racionalismo vs idealismo, dúas formas de achegarse á música.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Coñece dous compositores españoles deste período. Identifica e describe en que consiste a zarzuela.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Na análise de audicións, identifica elementos que inflúen en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. A tonalidade. A frase cadrada.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Realiza coas cunchas, o pandeiro ou a pandeireira os esquemas rítmicos básicos da muiñeira, o valse, a xota e o pasodoble tradicionais galegos.	TI	59
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista, empregando un instrumento de percusión tradicional, ritmos en compases simples e compostos coas seguintes dificultades: - Figuras e silencios de branca, negra, corchea e semicorchea. - Figuras e silencios de branca, negra e corchea con punto.		

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, reconhecendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Myths, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudio e de control de emociones. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnoloxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.

Contidos

- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	Fin da era da tonalidade e novas propostas do S. XX e XXI	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escucha ou no seu visionamento.	Recoñece os distintos estilos musicais que tiveron lugar dende finais do S. XIX e describe o 50% das características estilísticas dos mesmos.	PE	40
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica elementos musicais e da danza do período traballado que gardan relación coa práctica musical e dancística na actualidade: A diversidade de sistemas de organización sonora non tonal.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándolas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social dos exemplos de música e danza traballados: O proceso de distanciamento entre música clásica e público.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Recoñece e interpreta correctamente os elementos de linguaxe musical traballados: Grafías non convencionais.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Identifica e describe elementos que influíron en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. Distintos sistemas de organización sonora non tonal. Ferramentas electrónicas e dixitais aplicadas á música.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos más importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Describe a función social da música nos distintos períodos traballados: O distanciamento entre a obra musical e o público.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimientos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudiadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Describe ao menos unha idea, sentimento ou emoción que lle suxira a audición dunha obra musical, xustificando de forma adecuada a súa resposta.	TI	60
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	A música galega e española dende finais do S. XIX. Recoñece os elementos musicais autóctonos e aqueles conectados coas avangardas musicais europeas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Realiza improvisacións breves a partir de fórmulas harmónicas simples e establecidas previamente.		
CA2.2 - Expressar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas más adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Durante a improvisación adegúe o timbre, o fraseo e a intensidade á idea musical que desexa transmitir.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Na análise de audicións, identifica elementos que inflúen en distintos estilos musicais e dancísticos actuais. Sistemas de organización sonora non tonal. Os instrumentos electrófonos.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escucha e de aprendizaxe.	Aprende e aplica o esquema de acordes do blues e do rock and roll e aplícalo a distintos exemplos de música urbana galega.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le a primeira vista, empregando un instrumento melódico da súa elección, fragmentos musicais con ata dúas alteracións propias.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta colectivamente unha peza instrumental axeitada ao nivel educativo, respectando o pulso e o esquema de acentos e respectando o ritmo e a melodía ao menos no 50% da peza musical.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Colabora, asumindo responsabilidades e cumplindo con elas, na organización e celebración do Concerto de Fin de Curso.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubrindo oportunidades de desenvolvimento persoal, social, académico e profesional.	Mantén unha actitude positiva, colaboradora e de respecto durante a organización e realización do Concerto de Fin de Curso.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escucha ou o visionamento destas.	Amosa interese cara distintos tipos de música, evitando caer en prejuízos sobre as mesmas. Actúa de forma respectuosa coa diversidade de intereses musicais presentes na aula.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respeito.	Amosa interese cara á diversidade de estilos musicais practicados en Galicia e no resto da Península Ibérica, reconhecendo as características más destacadas que as distinguen.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Obras musicais e dancísticas: análise, descripción e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza.
- Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas.
- Myths, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza.
- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respeito e valoración.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da lingua musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudio e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnoloxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A nosa metodoloxía partirá das propostas dos principais métodos de didáctica activa segundo os cales a música é preciso experimental, sexa escoitando, interpretando ou creando, polo tanto as aulas terán unha orientación cara ao fenómeno musical vivido que, nunha segunda fase do proceso, será analizado e sistematizado dende o punto de vista teórico.

Respectarase tamén o principio pedagóxico de que toda aprendizaxe se orixina nunha pregunta ou situación conflitiva. A necesidade que experimenta o alumnado de darlle resposta será necesariamente a forza impulsora do estímulo por coñecer.

Partiremos sempre, por outra banda, do coñecemento que o alumnado, individualmente pero tamén colectivamente, posúe xa ou é quen de construír a partir da situación problema que se lle propón. Ese debe ser sempre o punto de saída.

Á hora de desenvolver a metodoloxía terase en conta:

- A distribución horaria e o número de sesións.
- O material de que dispón a aula.
- As características espaciais da aula de música.
- Os obxectivos propostos.

- As características do alumnado.

Os procesos de desenvolvemento e aprendizaxe son diferentes para cada alumno ou alumna, isto obríganos a elaborar actividades que, por un lado, atendan ás necesidades do grupo e, por outro, ás do alumnado considerado individualmente.

Fomentarase un interese pola música desenvolvendo as actitudes musicais básicas de expresión, audición e creación conectadas aos elementos analíticos e formais, de tal xeito que a creatividade musical como expresión prevaleza sobre a perfección formal da mesma.

Polo tanto, baséase esta programación nas seguintes fundamentacións:

- Unha metodoloxía activa, globalizadora e de socialización.
 - A aproximación aos procesos de aprendizaxe realizaase a través dos procedementos, ou sexa, de indución.
 - As propostas de traballo serán secuenciadas adecuadamente e tomando como punto de partida os coñecementos xa adquiridos, que obxectivaremos durante a avaliación inicial.
 - Promoverase unha actitude creativa, autónoma, crítica e respectuosa cara calquera expresión musical, especialmente as realizadas na aula.
 - Promoverase a audición activa, tanto de tipo analítico como estético, así nas actividades nas que o alumnado participa activamente como naquelhas nas que simplemente observa.
 - Traballarase de forma habitual a través da improvisación e os seus diversos métodos como medio para familiarizarse coa linguaxe da música así como para aplicar contidos teóricos tales como dificultades rítmicas concretas, escalas, acordes, cadencias, a forma musical, o timbre, a dinámica.
 - O silencio, a escrota activa do mesmo e dos sons que del nacen, serán obxecto de traballo en cada unha das sesións. Nese mesmo contexto, introduciranse exercicios de mellora do esquema corporal, de relaxación e tonicidade, como puntos de partida necesarios para a interpretación musical e o movemento.
 - Realizaranse actividades de interpretación vocal e instrumental, así como de danza e expresión corporal nas que se procurarán todo tipo de combinacións grupais (gran grupo, agrupamentos menores, estilo responsorial e antifonal, etc).
 - De forma periódica traballaranse as ferramentas TIC relacionadas coa música e co tratamento da información.
- No tocante á secuenciación das actividades concrétanse en cada unha das Unidades Didácticas. Como principios xerais buscarase a conexión en todos os temas dos catro bloques de contidos. As actividades ordenaranse en función do nivel de dificultade:
- A) unha primeira actividade de audición activa servirá para a activación de coñecementos previos, avaliación inicial e actividade motivadora a partir da cal se establece a situación problema.
- B) unha serie de actividades de desenvolvemento que incluirán exposicións participativas dos contidos, actividades de tipo práctico, exercicios escritos de aplicación dos contidos teóricos, actividades de pescuda realizada polo alumnado, etc.
- C) Actividades de finalización que serán tamén de avaliación, de reforzo e/ou ampliación.

AGRUPAMENTOS, ORDENACIÓN DO TEMPO E DOS ESPAZOS

Será de gran importancia asentar durante as primeiras semanas unhas bases concisas en canto á organización do espazo e da secuenciación durante as sesións, así como das dinámicas de traballo individual e colectivo que faciliten o bo funcionamiento do grupo ao longo de todo o curso.

Coa fin de poder realizar unha correcta ordenación dos distintos bloques de contidos, distribuirase o traballo semanal de tal xeito que un dos días se dedique aos aspectos de tipo práctico. Unha vez ao mes, o grupo realizará unha actividade na aula de informática.

Cada trimestre o alumnado deberá presentar traballos escritos, seguindo unhas pautas de investigación, redacción e presentación. Os traballos poderán ser individuais ou colectivos, segundo o caso.

Propoñeranse actividades individuais, para pequeno grupo e para a totalidade do alumnado da aula. A composición dos grupos pequenos farase rotar ao longo do ano coa fin de potenciar a relación entre todo o alumnado.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Libro electrónico cedido polo centro.

Outros materiais:

O alumnado poderá elixir entre varias opcións para practicar os temas musicais na súa casa:

1. Descargar un emulador dixital de teclado musical co que poder practicar dende a súa tablet ou dispositivo similar.
2. Empregar calquera tipo de teclado ou instrumento de placas que alcance unha amplitude de Do ata o La'.
3. Unha frauta doce afinada en Do.

O alumnado deberá ter un caderno de papel pautado e outro para os exercicios escritos.
É a súa responsabilidade acudir a clase cos materiais didácticos.

A aula de música está dotada con instrumentos de percusión Orff. Conta cun teclado Yamaha e un Clavinova. Este último deberá ser reparado por problemas na calidade do son que emite ou substituído. Temos tamén dúas guitarras, ordenador con conexión a internet e unha pequena colecciónde Cds. Procurarase completar o instrumental durante as primeiras semanas de curso, así como mellorar a decoración da aula coa fin de que sexa máis funcional e máis amable como espazo educativo.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A Resolución do 17 de xuño de 2021 establece a súa obrigatoriedade. Realízase ao inicio do curso e de cada Unidade Didáctica para comprobar os coñecementos previos e intereses do alumnado respecto aos contidos que se van abordar, así como para identificar posibles casos de NEAE. Emprégase, na metodoloxía que propoñemos, como actividade motivadora do proceso de ensino aprendizaxe.

En 3º ESO realizaremos actividades de avaliação tanto prácticas como escritas coa fin de comprobar se permanecen activos os contidos acadados o curso anterior, realizando ao final do proceso, unha valoración xeral de cada grupo, identificando as súas potencialidades e as súas dificultades, así como os seus intereses. Naqueles casos individuais nos que se detecten dificultades realizarase unha valoración más pormenorizada, en colaboración co equipo de orientación, coa fin de determinar cal é a intervención más adecuada en cada caso.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliação por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	14	14	17	17	19	19	100
Proba escrita	40	40	41	48	41	40	42
Táboa de indicadores	60	60	59	52	59	60	58

Criterios de cualificación:

Empregaremos para acadar datos obxectivos sobre o nivel de adquisición dos contidos procedementos variados e adaptados a cada tipo de contido: observación directa, revisión de actividades escritas (caderno, traballos, etc), probas escritas, ... Para determinar a cualificación numérica empregaremos instrumentos de avaliação tales como escalas de observación, probas escritas, listas de cotexo...

A cualificación de cada unha das avaliação realizarase aplicando as porcentaxes especificadas no apartado 3.3 e

realizando a media aritmética entre as dúas Unidades Didácticas correspondentes a cada avaliación. Non obstante, o alumnado deberá ter acadado como mínimo un 25% dos contidos relacionados con cada criterio de avaliación para obter o aprobado na avaliación.

A cualificación mínima é 1 e consideraranse acadados os contidos cando a nota media da avaliación sexa igual ou superior a 5 (RD 86/2015).

No caso de que o alumnado non logre acadar o 50% dos contidos da avaliación, ofreceránsele actividades de reforzo e a posibilidade de realizar unha proba de recuperación.

No tocante á avaliación final, procederase da seguinte maneira:

As probas de avaliación do terceiro trimestre realizaranse con anterioridade ao 7 de xuño. Unha vez calculada a nota final, en base ás cualificacións das tres avaliacións, o alumnado que non tivese acadado o 50% dos contidos será informado individualmente a través de ABALAR do tipo de probas que debe realizar para recuperarlos, así como dos contidos que debe preparar e das datas en que se realizarán ditas probas. As probas poderán ser escritas e/ou prácticas, en función do tipo de contidos de que se trate.

Durante este período o alumnado coa materia aprobada realizará actividades de reforzo e ampliación que serán tamén avaliables áinda que non poderán producir o suspenso da materia.

O cálculo da cualificación final realizase por medio dunha media ponderada, tendo en conta as seguintes porcentaxes:

1ª Avaliación: 28%

2ª Avaliación: 34%

3ª Avaliación: 38%

O redondeo realizarase a partir das 7 décimas.

Criterios de recuperación:

Rematada cada avaliación afrecerase ao alumnado que non tivese acadado o 50% dos contidos a posibilidade de realizar unha proba teórica, en función do tipo de contidos que precise recuperar.

Considerarase superada a avaliación cando o alumnado obteña ao menos un 5 nesta proba.

No tocante aos contidos de tipo práctico e actitudinal, a súa avaliación realizarase de forma continua, polo que o alumnado poderá aprobar a avaliación de que se trate aprobando a seguinte.

Unha vez calculada a media ponderada das tres avaliacións, ofrecerase ao alumno que teña más do 50% dos contidos sen acadar a posibilidade de realizar probas -prácticas e/ou escritas- de recuperación dos mesmos.

Considerarase aprobado o curso cando o alumnado obteña ao menos un 5 nesta proba (no caso de ser unha soa), ou na media entre ambas (no caso de ser necesarias as dúas).

O redondeo realizarase a partir das 7 décimas.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

En consonancia co establecido no RD do 25 de xaneiro de 2022, o alumnado que teña pendente a materia de Música de 3º ESO e que tivese promocionado, deberá presentar tres boletíns de actividades, (60% da cualificación). Ademais deberá realizar dúas probas escritas ou unha final (40% da cualificación), segundo o calendario que estableza o centro.

6. Medidas de atención á diversidade

O Decreto 229/2011, do 7 de Decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes de Galicia e a Orde de 8 de setembro de 2021 pola que se regula o Decreto 229/2011, establecen que se entende como atención á diversidade «o conxunto de medidas e accións deseñadas coa finalidade de a adecuar a resposta educativa ás diferentes características, potencialidades, ritmos e preferencias de aprendizaxe, motivacións e intereses, e situacións sociais e culturais de todo o alumnado». Dentro da atención á diversidade debemos

contemplar de maneira sinalada as Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE), que segundo o artigo 71.2 da LOMLOE son *i* as alumnas e os alumnos que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e da comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por estar en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporarse tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar*i*.

Trala avaliación inicial, ou en calquera momento en que se detecte o alumnado que precisa medidas específicas, determinaranse, en coordinación co equipo docente e co Departamento de Orientación, cales son as más adecuadas en función das súas características e necesidades individuais. As medidas poderán ser organizativas ou curriculares, ordinarias ou extraordinarias e desenvolveranse en concordancia cos protocolos e normativa vixentes.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Educación para a Saúde (EdS). Conectado con Plan de Promoción de Estilos de Vida Saudables, a través del abordaremos temas relacionados coa valoración do silencio, a correcta postura corporal como base para a práctica musical, exercitación do esquema corporal, a relaxación, a tonicidade muscular e a correcta respiración.	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Educación para a Igualdade entre sexos (EdI). Estableceranse roles similares para o alumnado nas actividades corporais e na danza. Así mesmo evitarase a presentación de estereotipos sexistas durante as actividades. Promoverase a inclusión da figura da muller música, en todos os ámbitos profesionais.	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.3 - Educación para a Paz (EdP). Fomentarase a igualdade entre as culturas a través das diferentes cancións, danzas e pezas instrumentais tanto próximas (de diferentes comunidades autónomas) coma internacionais e en xeral procurando a eliminación de estereotipos respecto ás diversas mostras culturais e musicais. Poñerase coidado na selección das letras das cancións.	X	X	X	X	X	X
ET.4 - A Educación Ambiental (EdA) na música concrétese na toma de conciencia da contaminación sonora que sofre a nosa sociedade. Son interesantes os exemplos de utilización de materiais de uso cotiá ou de refugallo para a construcción de instrumentos, non só como parte de obradoiros escolares, senón propia de certos contextos culturais.	X				X	X

Observacións:

A educación non se limita á formación académica do alumnado senón que os seus obxectivos contribúe á formación cívico-ética como parte da súa constitución como cidadáns e cidadás, tal e como se reflicte no artigo 4 do Decreto 86/2015.

Preténdese favorecer unha actitude democrática, responsable, tolerante, solidaria e crítica coa violencia, as discriminacións e as desigualdades, o consumismo fronte á fame nos países empobrecidos, a degradación do medio ambiente, os hábitos de vida non saudable.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Exposición de cartaces Mulleres na música	Con motivo do Día Internacional da Muller, cada alumna ou alumno seleccionará unha artista, destacando os seus valores musicais e a súa contribución á igualdade de xénero.			
Asistencia a concertos didácticos	Organizaranse en función da oferta e de tal forma que contribúa a reforzar e ampliar os contidos curriculares do curso.			

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Recreos con Música	A partir do segundo trimestre realizaranse pequenos concertos un día á semana durante o recreo. Os e as intérpretes estarán relacionadas coa comunidade educativa: profesorado, alumnos e alumnas ou familiares que interpretan diversos instrumentos e danza.			

Observacións:

A estas actividades cómpre sumar as celebradas pola totalidade do centro (Samaín, Día do Peón, Día Internacional contra a Violencia contra a Muller, Festival de Nadal, Día de Rosalía, Entroido, Día do Libro, Día das Letras Galegas, Festival de Fin de Curso), así como outras que se propoñan por parte dos Departamentos Didácticos e polas distintas Comisións e Equipos de dinamización.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado
Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.
Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.
Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.
Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.
Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.
Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.
Usáronse distintos instrumentos de evaluación.
Deuse un peso real á observación do traballo na aula.
Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.
Como norma xeral, fixéronse explicacións xerais para todo o alumnado.
Ofreceuse a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.
Elaboraronse actividades atendendo á diversidade.
Elaboraronse probas de evaluación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.
Utilizáronse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.

Combinouse o traballo individual e en equipo.
Potenciáronse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.
Incorporáronse as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe.
Prestouse atención aos elementos transversais.
Ofreceuse ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.
Analizáronse e comentáronse co alumnado os aspectos más significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.
Deuse ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.
Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.
Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.
As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e

Descripción:

Para avaliar o proceso de ensino e práctica docente realizanse dous procedementos:

Ao final de cada avaliação realiza unha actividade de avaliação conjunta por medio da cal a docente e o alumnado debaten e chegan a conclusións sobre a adecuación das actividades, materiais didácticos, instrumentos de avaliação, etc.

Ademais, cada fin de avaliação e tamén ao remate do curso, aplícanse os items da escala de observación que se detalla e que se valora sobre unha escala de 4 puntos, sendo 4 a mellor puntuación e 1 a menor.

En función dos datos recabados procederase a avaliar as necesidades de mellora e en función disto realizaranse propostas, se fose necesario en colaboración co equipo de orientación ou co resto do equipo docente.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliação e propostas de mellora

A partir dos datos obtidos nas actividades de avaliação conjunta e de autoavaliación, xunto coas anotacións diárias que realice a docente, esta procederá a analizar os aspectos que precisan modificacións. Unha vez identificados estes aspectos determinaranse as medidas más axeitadas para lograr unha mellora no proceso de ensino-aprendizaxe. As conclusións serán engadidas na memoria final do curso do Departamento de Música.

9. Outros apartados**1. Aclaración relativa a situacóns de docencia non presencial**

Naquellos situacóns nas que o alumnado, por motivos debidamente acreditados, non poida asistir a clase durante un período superior a dúas sesións da materia de música, procederá da seguinte forma: O alumnado, salvo que non estea en condicións de realizar tarefas, deberá seguir a materia segundo o que se lle vaia indicando a través da Aula Virtual onde poderá acceder aos contidos e tarefas que debe realizar e onde poderá entregar estas últimas unha vez realizadas. No tocante aos exames que se realicen durante a ausencia, a docente será quien determine, en función das condicións nas que se atope o alumno ou alumna, da acumulación de tarefas e exames doutras materias, da necesidade de reforzar contidos, etc, unha vez escoitada a opinión do alumno ou alumna, cando e por que procedemento realizar as probas.